

Î N C H E I E R E

22 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul - Valeriu Doagă

Judecătorii - Iuliana Oprea, Sveatoslav Moldovan

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Niță Mihail împotriva Procuraturii Generale, Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și instanțelor judecătorești, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 19 decembrie 2013

c o n s t a t ă

La data de 24 februarie 2012 Niță Mihail a depus cererea de chemare în judecată împotriva Procuraturii Generale, Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și instanțelor judecătorești.

În motivarea acțiunii Niță Mihail a menționat că, prin sentința Judecătoriei Cahul din 27 decembrie 2007 a fost achitat, fiind învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) din Codul Penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de acesta. Prin decizia Curții de Apel Comrat din 19 aprilie 2010 sentința primei instanțe a fost menținută.

Menționează că, a fost învinuit în aceia că la 21 ianuarie 2006 aflându-se în exercițiul funcției de polițist santinelă la izolatorul detenție provizorie a C.P.R Cahul, îndeplinindu-și funcțiile de serviciu în corespundere cu Legea cu privire la poliție, având drepturi și obligațiuni acordate prin lege, a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu prevăzute de Regulamentul cu privire la serviciul de pază și escortare a persoanelor reținute, exprimate prin atitudinea neglijentă la organizarea percheziției corporale la momentul plasării reținutului Ermurache Valentin, fapt ce s-a soldat cu omiterea de a confisca de la Ermurache Valentin un șiret, care a fost utilizat la 23 ianuarie 2006 pentru strangularea acestuia.

Prin rezoluția procurorului raionului Cahul a fost pornită urmărirea penală conform semnelor de infracțiune prevăzută de art. 145 alin.(2) din Codul penal pe faptul decesului lui Ermurache Valentin. Niță Mihail a fost recunoscut în calitate de

bănuie pe cauza respectivă. Ulterior, din cauza lipsei probelor concludente, a fost scos de sub urmărirea penală privind comiterea infracțiunii prevăzută de art. 145 alin. (1) din Codul Penal

La 02 august 2006, în privința lui Niță Mihail a fost începută urmărirea penală, după indicii infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) din Codul Penal, pe faptul reținerii și privării ilegale de libertate a lui Ermurachi Valentin în perioada 21 – 23 ianuarie 2006 de către colaboratorii C.P.R. Cahul.

Astfel, din momentul pornirii urmăririi penale la 17 mai 2006 și până la adoptarea hotărârii de Curtea de Apel Comrat din 19 aprilie 2010, au trecut aproximativ 4 ani, pe parcursul cărora a fost implicat în mai multe acțiuni procesuale de urmărire penală.

Niță Mihail solicită încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor suma de 500000 lei cu titlul de reparare a prejudiciului moral cauzat de acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuratură și instanța de judecată, încasarea cheltuielilor de judecată și obligarea Procuraturii de a aduce scuze oficiale.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 25 martie 2013 cererea de chemare în judecată înaintată a fost admisă parțial, s-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Niță Mihail suma de 40000 lei cu titlul de reparare a prejudiciului moral și suma de 2000 lei cu titlul de cheltuieli de judecată, s-a obligat Procuratura Generală să aducă din numele statului lui Niță Mihail scuze oficiale, în formă scrisă.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 19 decembrie 2013 s-a respins apelul declarat de Niță Mihail, s-au admis apelurile declarate de Ministerul Finanțelor și Procuratura Generală, s-a casat parțial hotărârea primei instanțe, s-a micșorat cuantumul sumei încasate din contul statului în beneficiul lui Niță Mihail cu titlul de reparare a prejudiciului moral cauzat de la 40000 lei la 25000 lei, în rest hotărârea primei instanțe s-a menținut.

La data de 24 ianuarie 2014 Procuratura Generală a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 19 decembrie 2013, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii instanței ierarhic inferioare în partea încasării prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei hotărâri prin care sumele acordate cu titlul de reparare a prejudiciului moral și a cheltuielilor juridice să fie diminuate la limitele rezonabile.

În motivarea recursului Procuratura Generală a invocat, că instanța de judecată nu a apreciat corespunzător circumstanțele importante pentru examinarea cauzei. La aprecierea sumei acordate cu titlul de prejudiciu moral, instanțele de judecată nu au respectat criteriul echității, care presupune că despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raționale și echitabile.

La data de 03 martie 2014 Ministerul Finanțelor a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 19 decembrie 2013 invocând motive similare recursului înaintat de Procuratura Generală.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursurile declarate nu se încadrează în temeiurile prevăzute la normele de drept citate.

Argumentele invocate în recursuri, că instanța de judecată nu a apreciat corespunzător circumstanțele importante pentru examinarea pricinii, nu pot fi reținute, deoarece sunt declarative și nu au suport legal.

Circumstanțele cauzei au fost determinate de instanțele de judecată și apreciate corect cu argumentări adecvate bazate pe normele de drept ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt

în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Astfel, instanța de recurs notează că Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor nu au invocat nici un argument în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că “... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995*)

Colegiul deduce, că din conținutul cererilor de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursuri nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor ca inadmisibile.

În conformitate cu art.432, art.433, art.440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursurile declarate de Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan